

NATURPLEJE PÅ HAMMERKNUDEN, 27. april 2019.

20 deltagere var med på Hammerknuden denne dag, hvor der for første gang i lange tider var lidt regn i luften.

Set udefra er der en meget velfungerende pleje af naturen på både Hammerknuden, i Ølene og andre steder, så lysåbne naturtyper som overdrev, hede, enge og græsningsskov kan trives med deres mangfoldighed af planter og dyr. På Hammerknuden græsser både får, køer og geder. Plejen giver både fin natur og samtidig godt naturkød, så det er vel bare en velfungerende drift, der kan hvile i sig selv?

De to turledere, Jan Seerup og Thor Kure, der begge driver naturpleje, kunne dog berette, at helt så enkelt er det ikke. Jan Seerup står for afgræsningen på Hammerknuden. Jan og Thor kunne berette om mange praktiske problemstillinger ved driften, og det blev klart, at naturpleje med græssende dyr kræver meget omfattende viden og erfaring.

Jan Seerup og Thor Kure fortæller om naturpleje i græsningsskov

Det er bl.a. meget vigtigt, at dyrene er tilpasset det lokale miljø i forhold til fødeplanter, flåter og indvoldsorme. Tilpasning til bestemte fødeplanter, f.eks. gyvel, kommer over tid. Derfor fungerer afgræsning ikke optimalt fra dag ét. Modstandskraft mod flåtbårne sygdomme opnås bedst ved at moderfår med lam udsættes i belastede områder, når lammene er ca. 3 uger gamle. Så bliver de robuste. Hvis fårene læmmer i selve området, vil en stor del af lammene gå til på grund af flåterne. Det er især relevant i Paradisbakkerne. Her er det med andre ord mange års erfaring, der er vigtig. Det er også vigtigt, at dyr i offentligt tilgængelige områder, eks. Hammerknuden, er rolige dyr, der ikke så let bliver skræmt af mennesker. Urolige dyr sorteres fra (slagtning). Til gengæld er det også vigtigt, at mennesker i området ikke har løse hunde, der jager med dyrene, og at også menneskebørn ikke jager med dyrene. Det var bare et par eksempler på de praktiske besværligheder i driften, som vi hørte om.

Det skal også være økonomisk bæredygtigt at drive naturpleje, og her ligger en alvorlig udfordring. Værdien af slagtede dyr kan nemlig langt fra opveje udgifterne til driften. Derfor er driften helt afhængig af

offentlige tilskud. Det vigtigste produkt ved naturplejen er rig natur, ikke kød. Men reglerne for tilskudsberettigede arealer er meget firkantede, og hvis en lille del af et areal et år, f. eks. på grund af tørke, ikke er græsbevokset, så kan Erhvervsstyrelsens kontrollanter kalde det en "fejl" og trække støtten for hele arealet det år. Store dele af Hammerknudens areal er udpeget som fredsskov. Fra 2019 har Erhvervsstyrelsen ændret reglerne, så afgræsning i fredsskov ikke længere er tilskudsberettiget. Det vanskeliggør i høj grad grundlaget for driften.

Vi blev meget klogere på turen under Jans og Thors udredninger, og det er i hvert fald nu klart, at tilskudsreglerne slet ikke har dyrkelse af god natur som førsteprioritet.

Tak til Jan og Thor for rundvisningen.